

DZIENNIK WARTO WIEDZIEĆ

W numerze:

POWIATY POWIATOM
Solidarni z powiatami
dotkniętymi powodzią

str. 3

Związek Powiatów
Polskich ma nowe władze
podsumowanie wyborów
w Mikołajkach

str. 22

Andrzej Płonka

*Przed nami kadencja
pełna wyzwań.*

wywiad str. 25

Jubileuszowa Statuetka
25-lecia dla prof. Ireny Lipowicz
podziękowanie za lata
wsparcia dla JST str. 40

Związek Powiatów
Polskich rośnie w siłę
304 samorządy razem
dla wspólnego dobra str. 42

str. 3-4

Powiaty Powiatom. Solidarni z powiatami
dotkniętymi powodzią

str. 5-21

Zgromadzenie Ogólne Związku
Powiatów Polskich

Relacja i galeria zdjęć

str. 22-24

Związek Powiatów
Polskich ma nowe władze

str. 25-27

Wyzwania samorządowe
na nową kadencję

rozmowa z Andrzejem Płonką

str. 28-31

Wspólnie o przyszłości szpitali
powiatowych podczas Zgromadzenia
Ogólnego ZPP

str. 32-33

Szpital powiatowy jako lokalne
centrum zdrowia

str. 34-35

Fora tematyczne – dyskusje nad
kluczowymi wyzwaniami dla samorządów

str. 36-39

Głos zaproszonych gości

str. 40

Jubileuszowa Statuetka 25-lecia
dla prof. Ireny Lipowicz

str. 41

Andrzej Płonka uhonorowany tytułem
„Samorządowca Roku 2024” przez
redakcję „Wspólnoty”

str. 42

Związek Powiatów Polskich rośnie w siłę

str. 43-45

Wspólnoty naturalne Ziemi
– fundament ładu administracyjnego

str. 46

2023 rok w ZPP: duża aktywność
i szereg korzyści

str. 48

Moc ZPP – Łączy nas wspólnota celów

str. 49

Partnerzy XXXI Zgromadzenia
Ogólnego ZPP

str. 50

Dziennik Warto Wiedzieć

Słowo wstępne

RAFAŁ RUDKA redaktor naczelny Dziennika Warto Wiedzieć

Szanowni Czytelnicy,

Pod koniec września odbyło się Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich, podczas którego wybrano nowe władze Związku. Spotkanie to odbywało się jednak w cieniu dramatycznych wydarzeń – powodzi, która dotknęła południową część kraju. W tym wydaniu chcemy przybliżyć szczegóły akcji „POWIATY POWIATOM – Solidarni z powiatami dotkniętymi powodzią”, a także przedstawić samorządy, które najbardziej ucierpiały i potrzebują wsparcia.

Znajdziecie Państwo także relację ze Zgromadzenia Ogólnego, a także materiały dotyczące wydarzeń towarzyszących, w tym forów tematycznych, które odbyły się przed głównym spotkaniem. Podczas wydarzenia szczególną uwagę zwróciła prezentacja przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia oraz Narodowego Funduszu Zdrowia, w której omówiono planowane zmiany w sektorze ochrony zdrowia. Przy tej okazji Prezes ZPP przekazał na ręce obecnej Ministry Zdrowia koncepcję powstania Lokalnych Centrów Zdrowia.

Zgromadzenie miało różne przyjemne akcenty – prof. Irena Lipowicz odebrała Statuetkę 25-lecia, a Prezes ZPP został wyróżniony tytułem „Samorządowiec Roku 2024”. W strukturach Związku powitano również trzech nowych członków, co wzmacnia jedność i współpracę w ramach tej organizacji.

Zachęcam do lektury wywiadu z nowo wybranym Prezesem ZPP na początek jego kadencji oraz do zapoznania się z pierwszym z cyklu felietonów przygotowanych z okazji 25-lecia funkcjonowania wspólnot powiatowych.

Na zakończenie zachęcam do regularnego śledzenia Dziennika Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl), gdzie nieustannie dostarczamy wartościowych informacji.

Z serdecznymi pozdrowieniami,

Rafał Rudka

Redaktor naczelny

POWIATY POWIATOM

... ..

Solidarni z powiatami dotkniętymi powodzią

#Powódź2024

Południe Polski zмага się ze skutkami niszczycielskiego żywiołu. Fala powodziowa dotknęła wiele powiatów i gmin, a mieszkańcy oraz samorządy starają się wspierać osoby dotknięte tą tragedią. W obliczu tej sytuacji Związek Powiatów Polskich aktywnie włączył się w akcje pomocowe i apeluje o solidarność oraz wsparcie dla poszkodowanych jednostek.

ZPP, korzystając z doświadczeń zdobytych w poprzednich latach oraz wcześniejszych akcji pomocowych, organizuje działania mające na celu wsparcie powiatów najbardziej dotkniętych powodzią. Pomoc, zarówno finansowa, jak i rzeczowa, napływa od tych powiatów, które nie ucierpiały w wyniku kataklizmu. Akcja „Powiaty Powiatom” to formuła umożliwiająca skuteczne, zgodne z prawem przekazywanie wsparcia, które okaże się niezbędne w długofalowej odbudowie zniszczonej infrastruktury.

POMOC W POTRZEBIE

Związek Powiatów Polskich apeluje do samorządów, które ucierpiały w wyniku powodzi, o przesyłanie informacji dotyczących ich potrzeb na adres: biuro@zpp.pl. Zebrane dane są przekazywane innym powiatom, aby umożliwić im zaoferowanie konkretnego wsparcia. Powiaty oraz miasta, które chcą wesprzeć poszkodowane samorządy, mogą kontaktować się z Biurem ZPP w celu przekazania informacji o formach wsparcia, jakie są w stanie zaoferować.

ZPP, we współpracy z innymi organizacjami samorządowymi działającymi w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, podejmuje także działania prawne mające na celu skierowanie wniosków do władz centralnych o podjęcie dalszych kroków w odpowiedzi na tę kryzysową sytuację. ▶

**POSZKODOWANE POWIATY,
MIASTA I GMINY**

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, samorządy objęte stanem nadzwyczajnym, czyli te, które ucierpiały w największym stopniu, to:

w WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM:

- ✓ **powiaty:** kamiennogórski, karkonoski, kłodzki, lwówecki, wałbrzyski, ząbkowicki, lubański, dzierzoniowski, świdnicki, bolesławiecki, jaworski, legnicki, złotoryjski i zgorzelecki;
- ✓ **miasta na prawach powiatu:** Wałbrzych i Jelenia Góra;
- ✓ **gminy:** miejska Oława oraz wiejska Oława w powiecie oławskim, Kąty Wrocławskie oraz Sobótka w powiecie wrocławskim;

w WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM:

- ✓ **powiaty:** głubczycki, nyski, prudnicki, opolski, brzeski, kędzierzyńsko-kozielski oraz krapkowicki;

w WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM:

- ✓ **powiaty:** cieszyński, pszczyński, raciborski i bielski;
- ✓ **miasto na prawach powiatu:** Bielsko-Biała;

w WOJEWÓDZKIE LUBUSKIM:

- ✓ **gminy:** miejsko-wiejska Szprotawa, miasto Żagań, miasto Małomice i wiejska Żagań w powiecie żagańskim.

**WZORY UCHWAŁ GOTOWE
DO WYKORZYSTANIA**

Aby ułatwić procedury udzielania pomocy, Związek Powiatów Polskich przygotował wzory uchwał dla Rad Powiatów i Rad Miast, umożliwiające przekazanie wsparcia finansowego dla wybranych samorządów na usuwanie skutków powodzi. Wspomniane dokumenty dostępne są na stronie internetowej ZPP. ●

Zachęcamy wszystkie powiaty do wsparcia tej szlachetnej inicjatywy. Dzięki tej akcji mamy realną szansę na odbudowę zniszczonej infrastruktury i wsparcie mieszkańców w najtrudniejszych chwilach. Każda pomoc się liczy!

Za nami XXXI Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich

26 i 27 września br. w Mikołajkach odbyło się XXXI Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich. Tegoroczne spotkanie zdominowały dwa kluczowe wydarzenia – spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Zdrowia, na czele z Minister Izabelą Leszczyną, oraz wybór Prezesa, Członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej ZPP nowej kadencji.

Wprowadzeniem do Zgromadzenia Ogólnego były fora tematyczne, poświęcone bieżącym wyzwaniom, przed którymi stoją samorządy powiatowe. Eksperci ZPP omówili m.in.: obowiązki starostów wynikające z ustawy o lasach, aktualne problemy i perspektywy zmian prawnych; nowe regulacje dotyczące ochrony ludności i obrony cywilnej; planowane zmiany w obszarze e-administracji w JST; oraz nową ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgromadzenie Ogólne rozpoczęło się od spotkania strony samorządowej z Minister Zdrowia, **Izabelą Leszczyną**. Minister mówiła o konieczności wielowymiarowych zmian w systemie opieki zdrowotnej.

Musimy współpracować, musimy chcieć razem rozwiązać coś, co dzisiaj bywa bardzo często problemem, a co może stać się waszym sukcesem – podkreślała.

Dodała, że rząd jest świadomy, iż pewne decyzje muszą zostać podjęte przez państwo, ale nie mogą one prowadzić do przymusu, który wywoła falę negatywnych emocji. ►

„*Jeśli nie zmienimy tego, że szpitale oddalone o 50, a nawet 30 km będą rywalizowały o tych samych specjalistów, nie damy rady* – mówiła Minister Izabela Leszczyna.

Zaznaczyła także konieczność reorganizacji szpitali, aby zapewnić wysoką jakość opieki medycznej i jednocześnie chronić budżety samorządów.

W Zgromadzeniu wzięła udział także Wiceminister Zdrowia, **Katarzyna Kacperczyk**, która mówiła o środkach z KPO na ochronę zdrowia. W dalszej części przedstawiono prezentację założeń reformy systemu opieki zdrowotnej, przygotowaną przez specjalny zespół powołany przy Ministerstwie Zdrowia. Po niej odbyła się sesja pytań i odpowiedzi.

Sesję plenarną Zgromadzenia Ogólnego ZPP otworzył i prowadził Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, **Andrzej Płonka**. Obrady rozpoczęto od upamiętnienia starostów, którzy odeszli w ubiegłym roku.

Następnie w imieniu Prezydenta RP głos zabrał jego doradca, **Błażej Poboży**. Wspomnił o niedawnych wyborach samorządowych, w których samorządowcy uzyskali kluczowy mandat społeczny. Pogratiulował i pozdrowił zebranych w imieniu Prezydenta.

„*Prezydent zawsze przyjmuje głos samorządowców z uwagą i uznaniem* – mówił.

Podkreślił również istotną ideę samorządności oraz solidarności, które charakteryzują polski samorząd.

Na Zgromadzeniu obecny był także **Marcin Kuchciński**, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Pogratiulował samorządowcom ich pracy i determinacji, podkreślając znaczenie ustawy o finansach samorządowych.

„*Z przyjemnością obserwuję waszą instytucję i to, o co walczyście. Jesteście niezwykle aktywni i sprawczy* – powiedział.

Prof. Irena Lipowicz podzieliła się swoim przesłaniem, zwracając uwagę na problemy systemu opieki zdrowotnej w Polsce. Zwróciła się do Ministerstwa Zdrowia o uproszczenie procedur, zwłaszcza dotyczących zatrudniania lekarzy zza granicy, co mogłoby przyspieszyć uzupełnienie braków kadrowych. Zaznaczyła też konieczność właściwej wyceny świadczeń.

Następnie **Dr Julita Łukomska**, Zastępczyni Dyrektora Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego, zachęcała do współpracy wszystkich samorządowców, a Ekspert ZPP ds. energetyki, **Józef Neterowicz**, wskazał na konieczność przeznaczenia unijnych środków na budowę zbiorników retencyjnych oraz produkcję taniej i zielonej energii.

Jak co roku, swoje listowne przesłania do Delegatów na Zgromadzenie Ogólne ZPP skierowali przedstawiciele instytucji rządowych i pozarządowych. **Jerzy Stępień**, Przewodniczący Rady Fundatorów Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, wyraził poparcie dla ZPP, a Marszałek Sejmu, **Szymon Hołownia**, podkreślił znaczenie współpracy w procesie stanowienia prawa.

Podczas Zgromadzenia Delegaci dokonali wyboru Prezesa Zarządu ZPP, którym ponownie został **Andrzej Płonka**.

Nasza wspólna mądrość bierze się stąd, że potrafimy ze sobą rozmawiać – powiedział, dziękując za zaufanie.

Wybrano również nowy skład Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej ZPP.

Podczas obrad poinformowano o przyznaniu tytułu „Samorządowca 2024 roku” **Andrzejowi Płonce** przez redakcję pisma „Wspólnota”.

Liczy się dobro samorządu jako ogółu. Andrzej Płonka potwierdza tę zasadę – powiedział redaktor naczelny, **Janusz Król**.

Małgorzata Orłowska
Sekretarz redakcji

Związek Powiatów Polskich ma nowe władze

Podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich, dokonano wyboru nowych władz Związku. Andrzej Płonka, Starosta Bielski, został ponownie wybrany na Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich na VII kadencję. Oprócz Prezesa wybrano również nowych członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej Związku.

22

SKŁAD ZARZĄDU VII KADENCJI

PREZES ZARZĄDU ZPP

Andrzej Płonka

Starosta Bielski,
śląskie

WICEPREZESI ZARZĄDU ZPP

Jan Grabkowski

Starosta Poznański,
wielkopolskie

Jerzy Kolarz

Starosta Buski,
świętokrzyskie

Adam Krzysztoń

Starosta Łańcucki,
podkarpackie

Krzysztof Lis

Starosta Szczecinecki,
zachodniopomorskie

Andrzej Nowicki

Starosta Piski,
warmińsko-mazurskie

Andrzej Potępa

Starosta Brzeski,
małopolskie

Sławomir Snarski

Starosta Bielski,
podlaskie

Zbigniew Szumski

Starosta Świebodziński,
lubuskie

CZŁONKOWIE ZARZĄDU ZPP

Artur Adamski
Starosta Płoński,
mazowieckie

Sebastian Burdzy
Starosta Średzki,
dolnośląskie

Robert Godek
Starosta Strzyżowski,
podkarpackie

Mirosław Graczyk
Starosta Toruński,
kujawsko-pomorskie

Ewa Janczar
Radna Rady Miasta
St. Warszawy,
mazowieckie

Jan Kaluszkiewicz
Starosta Ciechanowski,
mazowieckie

Janusz Mielczarek
Starosta Łęczycki,
łódzkie

Artur Pizoń
Starosta Janowski,
lubelskie

Radosław Roszkowski
Starosta Prudnicki,
opolskie

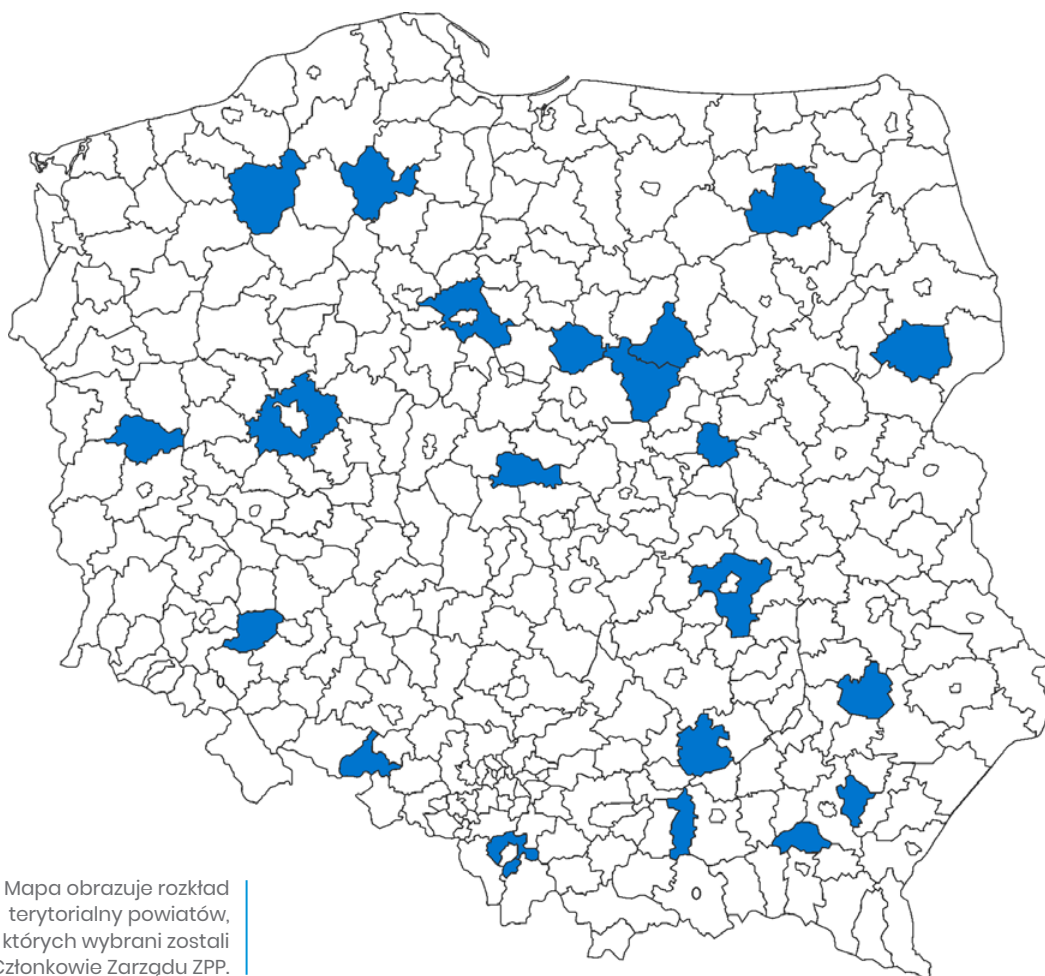
Piotr Rzeszotarski
Wicestarosta Sierpecki,
mazowieckie

Marek Szczepański
Starosta Chojnicki,
pomorskie

Waldemar Trelka
Starosta Radomski,
mazowieckie

Mapa obrazuje rozkład terytorialny powiatów, z których wybrani zostali Członkowie Zarządu ZPP.

SKŁAD KOMISJI REWIZYJNEJ VII KADENCJI

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI REWIZYJNEJ ZPP

Andrzej Szymanek
Przewodniczący Rady
Powiatu Wieruszowskiego,
łódzkie

WICEPRZEWODNICZĄCY KOMISJI REWIZYJNEJ ZPP

Artur Maruszczak
Starosta Kędzierzyńsko-Kozielski,
opolskie

Bogdan Zieliński
Starosta Wysokomazowiecki,
podlaskie

CZŁONKOWIE KOMISJI REWIZYJNEJ ZPP

Piotr Babicki
Starosta Starachowicki,
świętokrzyskie

Leszek Bajon
Starosta Słubicki,
lubuskie

Artur Bieliński
Starosta Zgorzelecki,
dolnośląskie

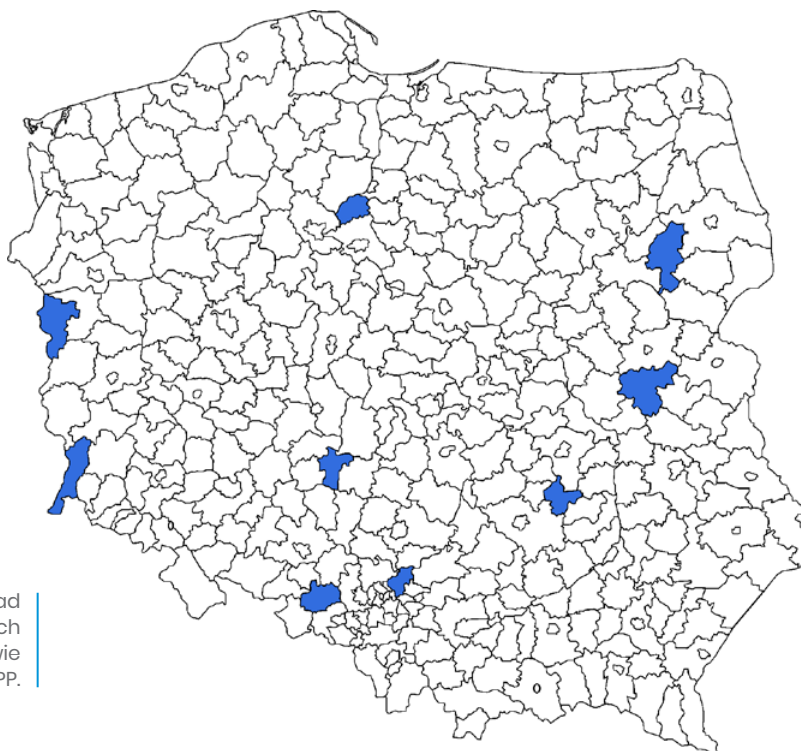
Zdzisław Gamański
Starosta Chełmiński,
kujawsko-pomorskie

Sebastian Szaleniec
Starosta Będziński,
śląskie

Dariusz Szustek
Starosta Łukowski,
lubelskie

Mapa obrazuje rozkład terytorialny powiatów, z których wybrani zostali Członkowie Komisji Rewizyjnej ZPP.

Wyzwania samorządowe na nową kadencję

– rozmowa z Andrzejem Płonką

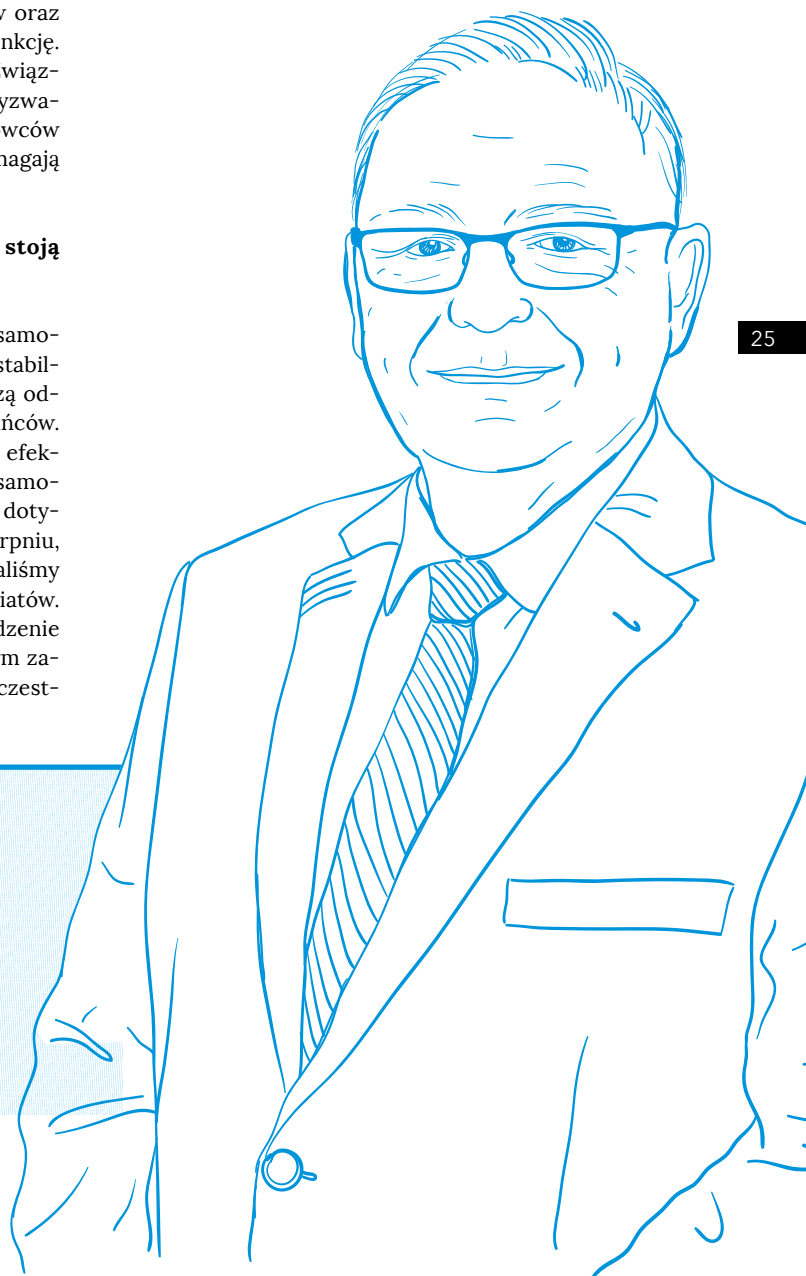
Dziennik Warto Wiedzieć: Panie Starosto, na początek serdecznie gratuluję ponownego wyboru na stanowisko Prezesa Zarządu Związku Powiatów Polskich. To z pewnością ogromne wyróżnienie. Jakie uczucia towarzyszą Panu po tym sukcesie?

Andrzej Płonka: Dziękuję serdecznie za gratulacje. To dla mnie ogromny zaszczyt i wyraz zaufania ze strony starostów oraz prezydentów miast, którzy ponownie powierzyli mi tę funkcję. Czuję wielką odpowiedzialność za przyszłe działania Związku, szczególnie teraz, kiedy stoją przed nami istotne wyzwania. Mam pełną świadomość, że oczekiwania samorządowców są wysokie, a potrzeby płynące z terenu całej Polski wymagają zdecydowanych działań.

DWW: Jakie są te najważniejsze wyzwania, które stoją przed Związkiem?

AP: Przede wszystkim kwestia finansowania jednostek samorządu terytorialnego. To kluczowy temat, który wymaga stabilnych i adekwatnych rozwiązań. Dochody powiatów muszą odpowiadać skali zadań, które realizujemy na rzecz mieszkańców. Wszyscy wiemy, że bez stabilnych finansów trudno jest efektywnie działać. Dlatego walka o odpowiednie dochody samorządów to nasz priorytet. Warto podkreślić, że negocjacje dotyczące nowej ustawy o dochodach, które toczyły się w sierpniu, nie należały do łatwych. Mimo to, jako Związek, sprostaliśmy wyzwaniu i wynegocjowaliśmy korzystne zmiany dla powiatów. Teraz liczymy na to, że kolejnym krokiem będzie wprowadzenie w życie deklaracji złożonych przez resort finansów. W tym zakresie trwają prace w Parlamencie, w których aktywnie uczestniczymy, zgłaszając dalsze, daleko idące uwagi. ▶

(...) kwestia finansowania jednostek samorządu terytorialnego. To kluczowy temat, który wymaga stabilnych i adekwatnych rozwiązań. Dochody powiatów muszą odpowiadać skali zadań, które realizujemy na rzecz mieszkańców.

25

Wyzwania samorządowe na nową kadencję – rozmowa z Andrzejem Płonką

26

DWW: A co z sektorem ochrony zdrowia? Wydaje się, że to jeden z najbardziej palących problemów w Polsce.

AP: Zgadza się. Sektor ochrony zdrowia wymaga reformy. Musimy dążyć do tego, by dostęp do wysokiej jakości opieki medycznej był równy dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od miejsca zamieszkania. Zarządzanie szpitalami na poziomie powiatowym to ogromne wyzwanie, ale wierzę, że wspólnymi siłami zdołamy wypracować lepsze rozwiązania. Priorytetem jest efektywne zarządzanie środkami, by zapewnić jak najlepszą opiekę zdrowotną dla wszystkich. Jako ZPP mamy w tym zakresie idealne rozwiązanie, tj. koncepcję utworzenia powiatowych centrów zdrowia.

DWW: Czy może Pan rozwinąć ten wątek, opowiedzieć trochę o tym pomysle. Na czym polega ten model i jakie zmiany proponuje ZPP w zakresie zmiany w systemie ochrony zdrowia?

AP: Oczywiście. Koncepcja, którą proponowaliśmy, zakłada przekształcenie szpitali powiatowych w lokalne centra zdrowia, które nie tylko zapewniłyby podstawową opiekę szpitalną, ale także skupiłyby się na profilaktyce, promocji zdrowia oraz koordynacji usług zdrowotnych na poziomie lokalnym. Obecnie samorządy mają ograniczone możliwości działania w zakresie ochrony zdrowia publicznego, dlatego proponujemy, by lokalne centra zdrowia zintegrowały działania różnych interesariuszy, takich jak POZ, AOS, opieka długoterminowa, a także wsparcie psychologiczne i psychiatryczne. Model ten ma na celu zwiększenie dostępności świadczeń zdrowotnych, lepszą koordynację opieki oraz skuteczniejsze zarządzanie finansami, co jest kluczowe w obliczu rosnących wyzwań demograficznych i zdrowotnych. Wierzmy, że taka struktura pozwoli na bardziej efektywną opiekę zdrowotną bliżej pacjenta, co przyniesie korzyści zarówno pacjentom, jak i dla całego systemu ochrony zdrowia.

DWW: Czy widzi Pan inne obszary, które wymagają szczególnej uwagi?

AP: Kolejnym ważnym tematem jest edukacja. Zmieniająca się demografia oraz rosnące oczekiwania społeczne sprawiają, że musimy wypracować lepsze rozwiązania dla finansowania oświaty. Nie możemy pozwolić, by brak funduszy zagrażał jakości nauczania. Przyszłość naszych młodych mieszkańców zależy od tego, jak szybko poradzimy sobie z tym problemem.

*Koncepcja, którą
zapropowaliśmy, zakłada
przekształcenie szpitali
powiatowych w lokalne
centra zdrowia, które
nie tylko zapewniłyby
podstawową opiekę
szpitalną, ale także skupiłyby
się na profilaktyce, promocji
zdrowia oraz koordynacji
usług zdrowotnych na
poziomie lokalnym.*

”

DWW: Finansowanie zadań zleconych przez państwo również jest problemem, który często podnosicie.

AP: Zgadza się. Zadania zlecone to od dawna jedna z naszych bolączek. Otrzymujemy coraz więcej obowiązków, ale finansowanie jest niewystarczające. Musimy walczyć o to, by te zadania były właściwie finansowane. Mamy obietnice ze strony resortu finansów, że podejście do tego problemu będzie bardziej konstruktywne, ale dopóki nie zobaczymy konkretnych działań, będziemy bacznie monitorować sytuację i naciskać na realizację tych deklaracji.

*Musimy walczyć o to, by
te zadania były właściwie
finansowane.*

”

DWW: Jakie inne kwestie znajdują się na liście priorytetów Związku Powiatów Polskich?

AP: Poza wymienionymi już finansami, zdrowiem i edukacją, nie możemy zapomnieć o innych ważnych obszarach, takich jak infrastruktura, transport publiczny, ochrona środowiska, rynek pracy czy pomoc społeczna. Każda z tych dziedzin wymaga współpracy i dzielenia się doświadczeniami. W Związku Powiatów Polskich stawiamy na dialog i wspólne inicjatywy. Wierzę, że razem możemy stawić czoła tym wyzwaniom.

(...) nie możemy zapomnieć o innych ważnych obszarach, takich jak infrastruktura, transport publiczny, ochrona środowiska, rynek pracy czy pomoc społeczna.

”

DWW: Jakie są Pana oczekiwania wobec nowej kadencji?

AP: Jestem przekonany, że VII kadencja – podobnie jak wszystkie poprzednie w ZPP – będzie wolna od myślenia w kategoriach partyjnych i emocji z tym związanych. Związek Powiatów Polskich, który od lat pozostaje apolityczny, gwarantuje, że powiaty mogą liczyć na skuteczną po-

moc oraz obiektywne wsparcie w obszarze legislacyjnym. Takie podejście uważam za kluczowy fundament w realizacji priorytetów, o których wcześniej wspominałem.

Na zakończenie pragnę raz jeszcze serdecznie podziękować za wybór i okazane zaufanie. Liczę na wsparcie wszystkich starostów, prezydentów miast oraz pracowników Biura Związku Powiatów Polskich w realizacji naszych wspólnych celów i zamierzeń na rzecz rozwoju powiatów i miast na prawach powiatu. Razem możemy osiągnąć wiele.

DWW: Dziękuję za rozmowę i życzę powodzenia w realizacji tych wyzwań. ●

rozmawiał

**Rafał
Rudka**

Redaktor naczelny

Wspólnie o przyszłości szpitali powiatowych podczas Zgromadzenia Ogólnego ZPP

28

O systemowych zmianach w opiece zdrowotnej w Polsce, z akcentem na sytuację szpitali powiatowych, rozmawiano podczas XXXI Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich. W Mikołajkach Starostowie spotkali się z Minister Zdrowia Izabelą Leszczyną, dwójką Wiceministrów Zdrowia, a także z Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia dr. Filipem Nowakiem i jego zastępcą Jakubem Szulcem.

Spotkanie strony samorządowej, rządowej oraz przedstawicieli NFZ otworzył **Andrzej Płonka**, Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich, a moderował **Waldemar Malinowski**, Prezes Zarządu Ogólnopolskiego Związku Pracodawców Szpitali Powiatowych.

W swoim przemówieniu Minister Zdrowia **Izabela Leszczyna** podkreślała ogromną wagę szpitali w powiecie. „Szpitale są dla was gwarantem tego, że możecie powiedzieć swoim ludziom: mamy szpital, jeśli coś ci dolega, wiesz gdzie masz iść” – mówiła. Zwróciła jednak też uwagę na to, iż szpitale powiatowe generują problemy. Istotną kwestią niejednokrotnie podkreślaną podczas spotkania było wspólne działanie w celu uzdrowienia sytuacji.

„*Ani ja sama, ani wy sami z tym problemem sobie nie poradzimy. Musimy współpracować, musimy chcieć razem rozwiązać coś, co dzisiaj jest, bywa bardzo często problemem, a co może stać się waszym sukcesem. Sukcesem w waszej lokalnej ojczyźnie*” – mówiła Izabela Leszczyna.

Jak podkreślała minister, pewne decyzje rząd musi wziąć na siebie, ale z drugiej strony proponowane zmiany nie mogą być przymusem, który wywoła falę agresji i protestów.

„*Jeśli nie zmienimy tego, że szpitale, które są w odległości 50, a nawet 30 km od siebie, będą rywalizowały o tego samego chirurga, tego samego internistę i tego samego onkologa, nie damy rady. Popyt i podaż to takie czynniki rynkowe, z którymi po prostu nie wygramy* – zaznaczała.

Zapowiedziała jednocześnie zmianę organizacji szpitali po to, by z jednej strony zapewnić mieszkańcom jak najwyższą jakość opieki medycznej, a z drugiej strony, by szpitale nie generowały długów.

„*Wiem, że to wszystko nie będzie łatwe, ale do odważnych świat należy. A skoro bierzecie w swoje ręce kawałek naszej ojczyzny, to znaczy, że umiecie poradzić sobie z problemami, a ja gwarantuję, że całym sercem, umysłem i wszystkimi instrumentami jakie ma rząd – także finansowymi – będziemy wspierać was w tej prawdziwie dobrej zmianie* – mówiła minister do zgromadzonych Starostów.

W spotkaniu podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich wzięli też udział członkowie Zespołu ds. zmian systemowych w Ministerstwie Zdrowia. Przedstawili oni prezentację, która szczegółowo omawiała założenia zmian w ochronie zdrowia. Zapowiadana zmiana systemowa ma składać się z trzech elementów: procesu deregulacji, transformacji oraz odwracania piramidy świadczeń.

Zapowiedziany proces transformacji ma w założeniu zrewolucjonizować obecną sieć szpitali i dostosować do potrzeb pacjentów i określonego finansowania. Proces deregulacji ma polegać m.in. na stałej współpracy podmiotów działających w systemie z MZ, NFZ oraz AOTMiT. Odwrócona piramida świadczeń pozwoli z kolei uwolnić część zasobów w leczeniu zamkniętym.

Celem deregulacji będzie zmniejszenie obciążeń wykorzystywanych zasobów w ochronie zdrowia, a poprzez to ich bardziej efektywne wykorzystanie oraz obniżenie kosztów funkcjonowania. Proces ten będzie realizowany w latach 2024-2025 przez wprowadzenie kilku kolejnych „pakietów deregulacyjnych”, zmniejszających wymogi ustaw, rozporządzeń MZ oraz zarządzeń NFZ.

Pierwszy pakiet deregulacji – już w przygotowaniu – zakłada m.in. uproszczenie mechanizmu kwalifikowania szpitali do sieci szpitali (PSZ):

- ☑ kwalifikowane do niej będą wszystkie szpitale, które mają przynajmniej jeden profil w zakresie leczenia szpitalnego (oddział szpitalny) w trybie pełnej hospitalizacji;
- ☑ oddziały zabiegowe, które nie spełnią kryteriów wejścia do sieci, będą mogły funkcjonować w trybie hospitalizacji planowej albo chirurgii jednego dnia;
- ☑ uproszczone zostaną w sieci szpitali zasady regulujące udzielanie dodatkowych rodzajów świadczeń realizowanych w ramach m.in. SOR/IP, OIT, chemioterapii, rehabilitacji stacjonarnej, AOS; ▶

Wspólnie o przyszłości szpitali powiatowych podczas Zgromadzenia Ogólnego ZPP

- ☑ określenie minimalnego udziału świadczeń zabiegowych w oddziałach zabiegowych;
- ☑ określenie minimalnej liczby odebranych porodów na oddziałach ginekologiczno-położniczych.

Dodatkowo uzupełniony zostanie katalog świadczeń ambulatoryjnych udzielanych bez skierowania o poradę optometrysty. Inne przykłady działań deregulacyjnych to:

- ☑ uproszczenie formularza IOWISZ, podniesienie minimalnej wartości kosztorysowej wymaganej dla wydania opinii o celowości inwestycji;
- ☑ uproszczenie składanych wniosków akredytacyjnych;
- ☑ uproszczenie niektórych norm sanitarnych dla szpitalnictwa i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.

Celem transformacji jest z kolei stworzenie optymalnego systemu zabezpieczenia szpitalnego. Jej poszczególne elementy będą wdrażane w latach 2024-2026.

Kluczowe zasady procesu transformacji to m.in. dobrowolność uczestnictwa i wprowadzenie map świadczeń (map zabezpieczenia szpitalnego), które przygotowują AOTMiT, NFZ, NIZP-PZH i urzędy wojewódzkie.

Mapy mają pozwolić uporządkować sieć oddziałów realizujących świadczenia na poziomie podstawowym (1-5 oddziałów podstawowych + SOR/IP), specjalistycznym, wysokospecjalistycznym

(m.in. kardiochirurgia, neurochirurgia, transplantologia) oraz strategicznym (oddziały o zabezpieczeniu ponadregionalnym i krajowym). Perspektywa docelowa ich wdrażania to lata 2025-2027, natomiast osiągnięcie wszystkich celów ~ 10 lat.

Projekt zmiany systemowej w ochronie zdrowia wprowadza też szczegółowe regulacje dotyczące tworzenia i zatwierdzania programów naprawczych tworzonych przez placówki, w których wystąpiła strata netto.

Instrumentami wsparcia dla placówek medycznych będą: środki z KPO, Funduszu Medycznego, Unii Europejskiej, NFZ, środki z BGK na wsparcie finansowe oraz budżet państwa. Po przejściu pełnej ścieżki programu naprawczego (oraz akceptacji przez AOTMiT) podmioty mogłyby skorzystać z dołącznego albo długoterminowego pakietu wsparcia.

Docelowym rozwiązaniem jest bezpieczna sieć stabilnych finansowo szpitali, realizujących świadczenia wysokiej jakości. Istotne jest przy tym równomierne rozmieszczenie realizacji świadczeń adekwatnie do potrzeb danego terenu oraz koordynacja leczenia szpitalnego z AOS i POZ.

Według zapowiedzi członków zespołu, do końca września przygotowana miała być nowa ścieżka restrukturyzacji i szczegóły programu naprawczego. W październiku na przykładzie jednego województwa ćwiczone będą różne możliwe scenariusze i działania. Przygotowany we wrześniu program naprawczy ma wejść formalnie w funkcjonowanie w listopadzie (na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia). Również w listopadzie odbędzie się przygotowanie założeń do map świadczeń. Na przełomie kwietnia i maja 2025 r. proces przygotowawczy zmian powinien się zakończyć.

W ramach spotkania odbyły się też dwie sesje pytań i odpowiedzi. Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia i NFZ-tu odpowiadali na pytania najbardziej nurtujące Starostów. Wśród nich znalazły się te o wycenę świadczeń, konsolidację oddziałów, funkcjonowanie szpitali i wynagrodzenia dla pracowników szpitali.

Na zakończenie spotkania Prezes Zarządu ZPP Andrzej Płonka złożył na ręce Minister Zdrowia Izabeli Leszczyny koncepcję szpitala powiatowego (konsorcjum szpitali powiatowych) jako lokalnego centrum zdrowia. ●

Małgorzata Orłowska
Sekretarz redakcji

Szpital powiatowy jako lokalne centrum zdrowia

1

KONSOLIDACJA ZASOBÓW

2

KONCENTRACJA USŁUG

3

KOOPERACJA INTERESARIUSZY

ZADANIA W PAKIECIE

- ☑ **Profilaktyka i promocja zdrowia** w społeczności lokalnej (obszar działania lokalnego centrum zdrowia, konsorcjum lokalnych centrów zdrowia).

Obecnie samorządy mają ograniczone możliwości działania w zakresie realizacji zadań z szeroko rozumianego zdrowia publicznego. Nawet jeżeli takie zadania są realizowane to często stanowią *de facto* odpowiedź na potrzeby, które powinny być zaspokajane przez innych interesariuszy systemu ochrony zdrowia.

W obecnym systemie, na poziomie powiatowym trudno mówić o możliwości koordynacji zadań z zakresu ochrony zdrowia istotnych dla mieszkańców danej wspólnoty samorządowej, z uwagi na brak instrumentów umożliwiających wywieranie wpływu na realizację zadań przez inne podmioty (np. POZ). Położenie większego nacisku na promocję zdrowia i profilaktykę mogłoby przynieść wymierne korzyści finansowe dla systemu ochrony zdrowia oraz ograniczyć dublowanie finansowania świadczeń opieki zdrowotnej.

- ☑ **Podstawowe oddziały szpitalne** (oddział wewnętrzny, chirurgia ogólna planowa, oddział pediatryczny, ginekologia i położnictwo – przy liczbie porodów nie mniejszej niż ustalony przez Ministra Zdrowia wskaźnik jakościowy z założeniem obniżenia wskaźnika, z uwagi na warunki geograficzne – albo izby porodowe, chirurgia jednego dnia, laboratorium diagnostyczne).

- ☑ **Opieka długoterminowa, w tym świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w warunkach domowych.**

Opieka długoterminowa będzie miała coraz większe znaczenie w kolejnych latach. Konieczne jest wprowadzenie systemu, który zapewni płynne przechodzenie mieszkańców pomiędzy instytucjami zapewniającymi pomoc

dla osób wymagających takiego wsparcia – np. z oddziału szpitalnego do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, z ZOL do Domu Pomocy Społecznej albo do środowiska domowego, z zapewnieniem wsparcia na poziomie lokalnym.

Tutaj konieczna byłaby zmiana modelu finansowania zadań pomocy społecznej, tak aby o dostępie do danej usługi nie decydował mechanizm i źródło finansowania a rzeczywiste potrzeby danej osoby.

- ☑ **POZ i część AOS** (powiązanie POZ i AOS z lokalnym centrum zdrowia na podstawie umowy cywilnoprawnej lub prowadzenie działalności bezpośrednio przez lokalne centrum zdrowia).

W obecnym systemie POZ finansowana jest za gotowość, a nie za zaspokajanie określonych i zdefiniowanych potrzeb na rzecz społeczności lokalnej. Narodowy płatnik nie posiada instrumentów prawnych i finansowych do tego aby właściwie wykorzystać potencjał opieki zdrowotnej na poziomie podstawowym, a POZ żadnej motywacji aby widzieć szerszą swoją rolę w systemie. Z uwagi na oddalenie POZ od płatnika, nie działa również mechanizm tzw. kontroli społecznej. Konsekwencje takiego stanu rzeczy ponoszą wszyscy – i pacjenci i inni uczestnicy systemu (przerzucenie diagnostyki pacjenta na lecznictwo szpitalne).

Proponowana zmiana sprowadza się do – zmiany płatnika na lokalne centrum zdrowia (bliżej obywatela), powiązaniu POZ z innymi zadaniami z zakresu zdrowia realizowanymi na poziomie lokalnym (zwłaszcza profilaktyką). Szansa na rozwiązanie problemu zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej w DPS-ach oraz stwierdzania zgonu w warunkach domowych.

System powinien być poszerzony o część usług realizowanych obecnie przez AOS, tak aby pacjent miał zapewnione, jak najbliżej miejsca zamieszkania, najczęściej poszukiwane przez niego świadczenia.

☒ **Opieka psychologiczna i psychiatryczna środowiskowa.**

Obecnie trudno mówić o koordynacji realizacji zadań związanych z zapewnieniem dobrej kondycji psychofizycznej mieszkańców na poziomie lokalnym. Na tym poziomie istnieje szereg podmiotów (działających niestety resortowo), które realizują zadania związane z szeroko rozumianym zdrowiem psychicznym mieszkańców – poradnie psychologiczno-pedagogiczne, PCPR-y, ośrodki interwencji kryzysowej, zakłady leczenia odwykowego. Nie ma instytucji, która wypełniałaby lukę pomiędzy pomocą psychologiczną, a pomocą psychiatryczną oraz zapewniała płynne przechodzenie pacjentów pomiędzy systemem pomocy społecznej/edukacji/wsparcia rodziny, a systemem ochrony zdrowia.

☒ **Koordinacja leczenia pacjentów w innych ośrodkach** (opiekun pacjenta przy współpracy z POZ).

Obecnie nie istnieje system, który w intuicyjny sposób pomógłby pacjentowi w poruszaniu się po systemie ochrony zdrowia. Załączki takiego systemu są budowane w onkologii. Problem ma jednak szerszy wymiar.

☒ **Koordinacja współpracy z innymi podmiotami na obszarze działania lokalnego centrum zdrowia w zakresie jego działania** (domy pomocy społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki interwencji kryzysowej, centra usług społecznych, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, placówki wsparcia dziennego, jednostki systemu pieczy zastępczej, państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni).

ZADANIA W PAKIECIE

- ☒ Ratownictwo medyczne.
- ☒ Pozostałe oddziały szpitalne.
- ☒ Rehabilitacja lecznicza.
- ☒ Opieka paliatywna i hospicyjna.
- ☒ Pilotaż.
- ☒ Zlecenie zadań w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych.

DODATKOWE ŹRÓDŁO DOCHODÓW

Możliwość prowadzenia działalności komercyjnej również w obszarach pokrywających się z działalnością finansowaną ze środków publicznych.

FINANSOWANIE

☒ **Finansowanie bezpośrednio przez płatnika w tym możliwość zawierania umów z konsorcjum lokalnych centrów zdrowia** (np. konsorcjum szpitali z terenu dwóch/trzech powiatów, w tym również powiatów graniczących ze sobą, leżących na terenie więcej niż jednego województwa)

lub

☒ **Finansowanie budżetowe jako zadanie własne albo zadanie zlecone JST** co otwierałoby drogę do wykorzystania instrumentów współpracy z ustawy o samorządzie powiatowym (zawijanie związków powiatowych czy porozumień w celu wspólnej realizacji zadań publicznych w obszarze zdrowia).

SINE QUA NON

- ☒ Stałe zwiększanie limitów przyjęć na kierunkach lekarskich.
- ☒ Wprowadzenie obowiązku częściowego odbywania praktyk zawodowych osób kształcących się na kierunkach medycznych w lokalnych centrach zdrowia.
- ☒ Wprowadzenie zachęt dla budowy konsorcjów szpitali i koncentracji zasobów (np. program dotacji na zmianę profilu działania).
- ☒ W przypadku finansowania bezpośrednio przez płatnika wprowadzenie umów wieloletnich oraz określenie zasad waloryzacji wynagrodzenia.

Wdrożenie prezentowanego modelu jako całości (a nie tylko wybranych elementów). ●

Fora tematyczne – dyskusje nad kluczowymi wyzwaniami dla samorządów

Przed Zgromadzeniem Ogólnym ZPP, które odbyło się we wrześniu br. w Mikołajkach, miały miejsce fora tematyczne. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli powiatów z całego kraju, stając się platformą wymiany doświadczeń oraz dyskusji nad bieżącymi wyzwaniami i planowanymi zmianami legislacyjnymi, kluczowymi dla funkcjonowania samorządów powiatowych.

„Zadania starostów a ustawa o lasach – wyzwania i perspektywy zmian”

Pierwsza sesja tematyczna skupiła się na problemach związanych z ustawą o lasach. Prelekcję poprowadził **Przemysław Matysiak**, Ekspert z Działu Monitoringu Prawnego i Ekspertyz Biura ZPP, który omówił najnowsze problemy prawne oraz możliwe zmiany w regulacjach dotyczących gospodarki leśnej, a także kwestie wymagające pilnej interwencji ustawodawczej.

„Ochrona ludności i obrona cywilna – nowe regulacje na horyzoncie”

Drugie forum poświęcono nowym przepisom związanym z ochroną ludności i obroną cywilną. **Adrian Pokrywczyński**, również Ekspert z Biura ZPP, przedstawił planowane zmiany prawne, które mogą znacząco wpłynąć na działalność samorządów w obszarze bezpieczeństwa. Uczestnicy mieli okazję omówić wyzwania związane z nadchodzącymi regulacjami oraz sposoby ich wdrażania.

„Cyfryzacja samorządów – nadchodzące zmiany w e-administracji”

Kolejne forum koncentrowało się na cyfryzacji jednostek samorządu terytorialnego. **Patrycja Grebla-Tarasek**, Ekspertka z Biura ZPP, omówiła planowane zmiany legislacyjne mające na celu usprawnienie procesów administracyjnych. Dyskusja pokazała, jak kluczowa jest transformacja cyfrowa dla efektywnego działania współczesnych samorządów.

„Nowa ustawa o dochodach JST – jakie zmiany czekają powiaty?”

Ostatnia sesja dotyczyła nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, którą przedstawił **Grzegorz Kubalski**, Zastępca Dyrektora Biura ZPP. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z planowanymi reformami w systemie finansowania samorządów oraz ich potencjalnym wpływem na budżety powiatów.

Fora tematyczne były znakomitą okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń oraz stanowiły przedsmak późniejszych dyskusji na Zgromadzeniu Ogólnym ZPP. Wydarzenie potwierdziło, jak ważna jest współpraca oraz wspólne działania na rzecz rozwoju samorządów w Polsce. ●

Wszystkie prezentacje prelegentów można pobrać ze strony internetowej www.zpp.pl

Joanna Gryboś-Chechelska
Redaktor

(...) Jestem pełen uznania dla działalności Państwa organizacji, która odgrywa niezwykle ważną rolę w życiu publicznym naszego kraju. Związek Powiatów Polskich aktywnie zabiera głos w sprawach istotnych dla funkcjonowania samorządu i poprawy skuteczności realizowanych zadań. Pragnę w tym miejscu podkreślić, że uwagi i opinie Państwa środowiska są w toku prac sejmowych bardzo uważnie analizowane. Jako Marszałek Sejmu chciałbym też wyrazić podziękowanie za Państwa dotychczasowy udział w procesie stanowienia prawa. I choć zdaję sobie sprawę, że proponowane rozwiązania nie zawsze i nie wszystkich mogą satysfakcjonować, to nie powinniśmy zapominać, że cel mamy wspólny

– usprawnienie funkcjonowania samorządu terytorialnego oraz jak najpełniejsze uruchomienie lokalnych i regionalnych mechanizmów prorozwojowych. Czekając nas w tym obszarze pracy, nie da się wykonać bez Państwa aktywnego udziału i wsparcia. Dlatego bardzo liczę na odpowiedzialną i inspirującą – jak zawsze dotąd – postawę Związku Powiatów Polskich.

Podsumowanie mijającej kadencji Zarządu Związku z pewnością sprzyjać będzie ocenie dotychczasowych dokonań, a zarazem określeniu kolejnych wyzwań. Gratuluję osiągnięć ustępującym władzom, a nowo wybranym życzę wytrwałości i powodzenia w urzeczywistnianiu zamierzonych celów.

Serdecznie pozdrawiam przybyłych na Zgromadzenie Delegatów oraz zaproszonych Gości. Związkowi Powiatów Polskich życzę jak najwięcej sukcesów oraz satysfakcji z pracy wykonywanej dla dobra wspólnego. Głęboko bowiem wierzę, że podejmowane przez Państwa działania to wielki wkład w rozwój, pomyślność i przyszłość powiatów oraz całej Rzeczypospolitej.

Marszałek Sejmu RP
Szymon Hołownia

”

(...) pragnę wyrazić uznanie dla wieloletniej aktywności Związku Powiatów Polskich, która służy promowaniu idei samorządu terytorialnego, integrowaniu lokalnych społeczności, a także wspiera kształtowanie polityki przyczyniającej się do rozwoju polskich samorządów (...).

(...) Odrodzenie się samorządu powyżej szczebla gminnego było nie tylko nawiązaniem do dawnej tradycji, sięgającej aż XIV wieku, ale otworzyło Polskę na nową jakość lokalnej działalności dla ludzi, którzy na co dzień dbają o rozkwit swoich społeczności. Jestem zdania, że powiaty sprawdziły się jako struktury demokracji lokalnej i wykonują niezwykle istotne zadania publiczne.

Widać to jeszcze silniej dziś, gdy wciąż jeszcze jesteśmy świadkami zniszczeń, których dokonała powódź, która spustoszyła wiele miejscowości na południowym zachodzie Polski. Pragnę przekazać podziękowania wszystkim samorządom powiatowym, które dzielnie walczyły, by ochronić swoich mieszkańców oraz ich dobytek, wolontariuszom, polskim rodzinom, wszystkim tym, którzy wsparli władze centralne w niesieniu pomocy na terenach dotkniętych przez powódź.

Wierzę, że działania podejmowane w tym trudnym okresie będą umacniać obywatelską wspólnotę Polaków i połączą nas, aby wspólnie stawiać czoło wyzwaniom, które pojawią się w przyszłości (...).

Wiceminister Infrastruktury
Stanisław Bukowiec

”

(...) Bardzo serdecznie dziękuję (...) za wyróżnienie mnie statuetką, której nie mogłem odebrać w trakcie poprzedniego Kongresu, a wręczonej mi przez Pana Dyrektora Rudolfa Borusiewicza w trakcie mojego benefisu 1 września br. w Ożarowie. Było mi niezwykle miło usłyszeć z Jego ust przy tej okazji słowa obrazujące naszą długoletnią współpracę, a właściwie istniejącą „od zawsze”, szczególnie, że styszeli to także moi muzyczni przyjaciele.

Mam nadzieję, że nie muszę przekonywać przynajmniej Państwa Starostów, jak bardzo kibicuję Związkowi Powiatów Polskich i całej idei decentralizacji, w której rola samorządu powiatowego

jest szczególnie istotna z uwagi na specyficzne zadanie i pozycję tego samorządu w swego rodzaju spinaniu struktur ogólnopaństwowych i samorządowych. Szkoda, że tej funkcji powiatów nie dostrzegali wszyscy ci, którzy po 2021 roku odzierali powiaty z ich zadań w odniesieniu do służb, policji i straży. Wcześniej czy później życie zmusi naszych rządowo-parlamentarnych decydentów do rewizji tamtych decyzji, co więcej – jestem przekonany, że pojawią się w nieodległej przyszłości także nowe zadania publiczne, w których rola powiatów będzie znacząca i wiodąca, jeśli nawet stan zadań i kompetencji z 1 stycznia 1999 roku nie mógłby być możliwy do odtworzenia – w co nie wierzę.

Ale dziś życzę Państwu efektywnych obrad i decyzji na miarę wyzwań obecnego trudnego czasu (...).

Przewodniczący Rady Fundatorów FRDL
Dr h.c. Jerzy Stępień

”

(...) Znam i wysoko cenię nie tylko Państwa działalność w jednym z najistotniejszych obszarów aktywności społecznej, a więc realizowanej w praktyce idei samorządności, lecz przede wszystkim ogromne nadzieje wiąże z podjętą niedawno z Państwem współpracą, co znalazło wyraz w podpisanym przez Pana Starostę i przeze mnie w marcu bieżącego roku liście intencyjnym.

Wierzę głęboko w realizację szeroko nakreślonych zadań i wspólnych przedsięwzięć, ale przede wszystkim w to, że ich rezultaty przyczynią się do powszechnego zrozumienia idei samorządności, czyli organizowania lokalnych i ponadlokalnych społeczności wokół stojących przed nimi wyzwań.

Chcemy zatem wspierać wszelkie procesy mające znaczenie dla tych wspólnot, zarówno w kształceniu liderów przedsiębiorczości, jak i organizowaniu działalności badawczej oraz eksperckiej wokół zagadnień związanych z rozwojem samorządności. Jest to także dla nas ważny obszar aktywności akademickiej, bowiem Uczelnia nasza za jeden z głównych celów stawia sobie bliskie relacje z otoczeniem społecznym i gospodarczym.

Z okazji dorocznego Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich, chciałbym życzyć Państwu sukcesów i znaczących dokonań w zadaniach określonych Waszym statutem, zaś naszym wspólnym przedsięwzięciom dobrych doświadczeń, pomnażanej wiedzy i umiejętności w służbie społecznej.

Uczestnikom Zgromadzenia życzę najserdeczniej satysfakcji z dokonań oraz siły, energii i wytrwałości w dalszej ich działalności dla wspólnego dobra (...).

Rektor Szkoły Głównej Handlowej
Dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH

”

Jubileuszowa Statuetka 25-lecia dla prof. Ireny Lipowicz – podziękowanie za lata wsparcia dla JST

Podczas XXXI Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich Jubileuszową Statuetką 25-lecia uhonorowana została wybitna postać polskiego samorządu i nauki, prof. Irena Lipowicz.

Uroczystego wręczenia statuetki dokonał Prezes Zarządu ZPP Andrzej Płonka, podkreślając tym samym ogromne zasługi Pani Profesor na rzecz rozwoju samorządów powiatowych w Polsce.

Prof. Irena Lipowicz od wielu lat aktywnie wspiera samorządy, dzieląc się swoją wiedzą, doświadczeniem i nieocenionym wkładem w rozwój jednostek samorządu terytorialnego. Jest nie tylko wybitną badaczką, ale przede wszystkim praktykiem, który doskonale rozumie wyzwania, z jakimi mierzą się samorządy powiatowe. Jej zaangażowanie w tworzenie i doskonalenie przepisów prawnych oraz wsparcie w edukacji i szkoleniu kadr samorządowych sprawiają, że jest jedną z najbardziej szanowanych postaci w środowisku samorządowym.

Wkład prof. Lipowicz w rozwój nauki związanej z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego jest nieoceniony. Jej badania, publikacje oraz aktywność dydaktyczna stanowią fundament dla wielu pokoleń samorządowców i naukowców, którzy czerpią inspirację z jej dorobku. Wręczenie Jubileuszowej Statuetki 25-lecia jest wyrazem uznania dla Jej pracy, poświęcenia i nieustannej troski o rozwój polskiego samorządu.

To wyróżnienie to nie tylko gest wdzięczności, ale również dowód na to, że pasja, zaangażowanie i oddanie sprawom publicznym przynoszą trwałe efekty, z których korzystać będą kolejne pokolenia. Gratulujemy Pani Profesor i życzymy dalszych sukcesów w służbie nauce i samorządności. ●

**Katarzyna
Sekuła**
Redaktor

Andrzej Płonka uhonorowany tytułem „Samorządowca Roku 2024” przez redakcję „Wspólnoty”

Podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich, redakcja prestiżowego pisma samorządowego „Wspólnota” uhonorowała Andrzeja Płonkę tytułem „Samorządowca Roku 2024”. Nagrodę wręczył osobiście redaktor naczelny „Wspólnoty”, Janusz Król.

W swoim wystąpieniu redaktor naczelny Janusz Król podkreślił wyjątkowe osiągnięcia laureata oraz jego szerokie spojrzenie na kwestie samorządowe. „Liczy się interes samorządu, jako całości. Staramy się zawsze znaleźć osobę, która stoi ponad swoim samorządem, działa szerzej. W tym konkretnym przypadku – na niwie województwa, a poprzez Związek Powiatów Polskich – w kraju. To docenienie roli, jaką obecnie odgrywa w kraju ta korporacja samorządowa. To niesamowita robota” – powiedział Janusz Król, wskazując na ogromny wkład Andrzeja Płonki w rozwój i wzmocnienie roli samorządu powiatowego w Polsce.

Wręczenie tytułu „Samorządowca Roku 2024” jest dowodem uznania dla zaangażowania i pracy Andrzeja Płonki na rzecz społeczności lokalnych oraz całego sektora samorządowego w kraju. Jego działania, zarówno na poziomie województwa, jak i w ramach Związku Powiatów Polskich, są inspiracją dla innych liderów lokalnych, którzy na co dzień podejmują wyzwania stojące przed samorządami.

To ważne wyróżnienie potwierdza, jak istotną rolę odgrywają samorządowcy w kształtowaniu przyszłości lokalnych społeczności i jak duże znaczenie ma praca na rzecz dobra wspólnego. ●

Tomasz Smaś
Redaktor

Związek Powiatów Polskich rośnie w siłę – 304 samorządy razem dla wspólnego dobra

Podczas XXXI Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich oficjalnie powitano trzech nowych członków, którzy w ostatnim półroczu przystąpili do ZPP. Do grona Związku dołączyły Powiat Białostocki z województwa podlaskiego, Powiat Międzyrzecki z województwa lubuskiego oraz Powiat Wadowicki z województwa małopolskiego. To wydarzenie jeszcze bardziej umacnia jedność i siłę samorządów skupionych w ramach ZPP.

Obecnie Związek Powiatów Polskich jest najbardziej powszechną korporacją samorządową w Polsce, zrzeszając niemal wszystkie powiaty ziemskie oraz kilkanaście miast na prawach powiatu, co łącznie daje 304 samorządy powiatowe. Rozszerzanie grona członków świadczy o tym, że ZPP jest coraz bardziej wpływowym głosem w sprawach dotyczących lokalnych społeczności.

Związek zachęca wszystkie powiaty do współdziałania i zacieśniania współpracy. W jedności tkwi siła, a dzięki wspólnym działaniom można sku-

teczniej dążyć do realizacji celów, wymiany doświadczeń oraz budowania silniejszych i bardziej zintegrowanych społeczności lokalnych.

Nowym członkom życzymy wielu sukcesów, dynamicznego rozwoju oraz owocnej współpracy w ramach Związku Powiatów Polskich! ●

W Związku Powiatów Polskich zrzeszonych jest obecnie **304** samorządy, z **314** powiatów i **66** miast na prawach powiatu w kraju.

Wspólnoty naturalne Ziem – fundament ładu administracyjnego

W tym roku mija 25 lat od momentu usamorządowania wspólnot powiatowych, co stanowi doskonałą okazję do refleksji nad modelem współczesnej wspólnoty samorządowej.

Mocne zakorzenienie gmin, powiatów i województw samorządowych w strukturze kraju jest już faktem. Obecnie, w dobie głębokich zmian ekonomicznych i społecznych oraz dynamicznego rozwoju, w tym postępującej cyfryzacji usług publicznych, warto przyjrzeć się przeszłości. Trzeba przypomnieć, że planowany model samorządowy nie został w pełni wdrożony, a nawet – niestety – ulegał stałym zmianom, prowadząc do stworzenia mało efektywnej, a czasem wręcz dysfunkcjonalnej struktury. Mamy tu na myśli m.in. rozdzielenie od powiatów służb, inspekcji i straży. Choć takie przykłady można by mnożyć.

Biorąc to wszystko pod uwagę, warto dziś zastanowić się nad zasadnością koniecznej modyfikacji ładu samorządowego w Polsce, szczególnie w kontekście relacji między samorządami gminnymi i powiatowymi. Na razie pominiemy poziom wojewódzki, który dotyczy innej skali zarządzania.

CZAS NA PRAWIDŁOWE ZIDENTYFIKOWANIE RELACJI WE WSPÓLNOCIE

Zanim omówimy to zagadnienie, warto przypomnieć, czym jest wspólnota samorządowa. To pojęcie odnosi się do lokalnej społeczności mieszkańców gminy czy powiatu, którzy tworzą wspólną jednostkę samorządu terytorialnego. Mówimy tu o grupie osób zamieszkujących określone terytorium, które na mocy prawa są członkami wspólnoty i mają prawo współdecydować o sprawach dotyczących ich lokalnej społeczności.

Wspólnota samorządowa jest również podmiotem prawa, co oznacza, że posiada osobowość prawną. Dzięki temu może posiadać majątek, zaciągać

zobowiązania oraz uczestniczyć jako strona w postępowaniach administracyjnych i sądowych.

Ważnym aspektem funkcjonowania wspólnoty jest fakt, że jej członkowie wybierają organy samorządu terytorialnego, które podejmują decyzje dotyczące spraw lokalnych, takich jak planowanie przestrzenne, edukacja, ochrona środowiska, infrastruktura czy opieka społeczna. Władze państwowe mogą kontrolować te organy jedynie pod względem zgodności ich działań z prawem.

Wspólnota samorządowa stanowi fundament działania samorządu terytorialnego, a zarazem fundament państwa. Odgrywa kluczową rolę w organizacji życia publicznego na poziomie lokalnym.

Doświadczenia ostatnich 31/25 lat (I/II etap reformy samorządowej) oraz obserwacja współczesnego życia skłaniają do refleksji nad koniecznością dostosowania modelu jednostek samorządu terytorialnego do realiów. Zidentyfikowania relacji we wspólnocie lokalnej wprowadzającej naturalny ład administracyjny. ►

BARDZO KRÓTKA HISTORIA
USAMORZĄDOWIENIA

25 lat temu usamorządowiono wspólnoty powiatowe, wprowadzając samorząd na tym poziomie. Nie trzeba było ich tworzyć od podstaw, ponieważ istniały już jako wspólnoty, które wystarczyło jedynie zidentyfikować. Pojawiły się jednak problemy, takie jak pytanie o liczbę powiatów: czy ma ich być 100, 150, 200 czy 250? W rzeczywistości powiatów nie należało tworzyć, a jedynie określić, które miasta z ich otoczeniem tworzą naturalne wspólnoty powiatowe. W Polsce, kiedy ktoś mówił, że jedzie do „miasta”, było oczywiste, że chodzi o jego lokalne centrum – miejsce, gdzie znajdowały się kluczowe instytucje, takie jak liceum, szpital czy klub sportowy.

Mieszkańcy określonych terenów w sposób zupełnie naturalny utożsamiają się ze swoim miastem i regionem. Dlatego można mówić o spójnych obszarach, które mają historyczną nazwę „Ziem”, np. Ziemia Sąddecka, Ziemia Bocheńska, Ziemia Wąbrzeska, Ziemia Piotrkowska, itd. Mieszkańcy tych „Ziem” są wspólnotą, która jest złączona wieloletnią tradycją, wspólną kulturą, obyczajami oraz wspólnymi interesami. Ta przestrzeń, zakorzeniona w historycznych i społecznych więzach, nie tylko przetrwała próbę czasu, ale i funkcjonuje do dziś. Stanowi fundament lokalnej tożsamości, łącząc ludzi we wspólnych dążeniach i celach. Współczesna „Ziemia” jest miejscem, gdzie przeszłość spotyka się z teraźniejszością, a lokalne tradycje i zwyczaje znajdują swoje odzwierciedlenie w codziennym życiu mieszkańców, wzmacniając poczucie wspólnoty i przynależności.

WARSZAWA – MIASTO, KTÓRE NIE ISTNIAŁO

Wróćmy na moment do współczesnej historii Warszawy.

Transformacja ustrojowa po 1989 roku umożliwiła odrodzenie warszawskiego samorządu. Po licznych publicznych dyskusjach Sejm RP uchwalił 18 maja 1990 roku ustawę o ustroju Warszawy. W demokratycznych wyborach samorządowych, które odbyły się 27 maja, mieszkańcy Warszawy wybrali swoich przedstawicieli do rad siedmiu gmin-dzielnic. Jednakże model ten nie został zaakceptowany, nie sprawdził się. W związku z tym, ponownie 25 marca 1994 roku Sejm RP przyjął kolejną ustawę o ustroju miasta stołecznego, wprowadzającą podział na 11 niezależnych gmin.

To nie zakończyło procesu kształtowania odpowiedniego ustroju stolicy. W 1999 roku, po wprowadzeniu reformy administracyjnej kraju, w Warszawie pojawił się chaos organizacyjny i kompetencyjny. Dotychczasowy układ gmin i dzielnic warszawskich został dodatkowo objęty powiatem ziemskim. Brak wyraźnego podziału zadań między prezydentem miasta a burmistrzem gminy Centrum prowadził do ciągłych konfliktów.

Dopiero po uchwaleniu w 2002 roku nowej, tzw. ustawy warszawskiej, Warszawa stała się jednolitą gminą miejską na prawach powiatu, składającą się z 18 autonomicznych dzielnic.

Na czele miasta stoi prezydent Warszawy, który jest wybierany w wyborach bezpośrednich przez mieszkańców. Prezydent pełni funkcję organu wy-

konawczego miasta, co oznacza, że odpowiada za zarządzanie bieżącymi sprawami miasta, realizację uchwał Rady Miasta oraz reprezentowanie Warszawy na zewnątrz.

Rada Miasta Stołecznego Warszawy jest organem stanowiącym i kontrolnym. Składa się z radnych wybieranych w wyborach bezpośrednich. Rada uchwała budżet miasta, decyduje o polityce przestrzennej, wydaje lokalne prawo (uchwały) i kontroluje działalność prezydenta.

Warszawa podzielona jest na 18 dzielnic, z których każda ma własną radę dzielnic i burmistrza. Dzielnice mają określoną autonomię w zarządzaniu lokalnymi sprawami. Rady dzielnic są wybierane przez mieszkańców danej dzielnicy.

Ustrój Warszawy jest więc specyficzny, łącząc cechy gminy i powiatu, z rozbudowaną strukturą zarządzania na poziomie dzielnic. Ten model sprawdził się w stolicy i może być inspiracją dla innych części kraju.

Patrząc na proces kształtowania się ustroju Warszawy z perspektywy każdej warszawianki i każdego warszawiaka, nie można mieć wątpliwości, że zawsze byli i są mieszkańcami Warszawy, tworząc wspólnotę jej obywateli. Dla ich poczucia tożsamości nie miało znaczenia, czy w wyniku zmian ustrojowych byli uznawani za mieszkańców Związku Gmin Warszawskich. Zawsze byli i pozostają warszawiakami. Zmiana ustrojowa z 2002 roku była jedynie koniecznym, racjonalnym i właściwym usankcjonowaniem prawnego stanu rzeczy.

CZAS NA UPODMIOTOWIENIE, USAMORZĄDOWIENIE WSPÓLNOT „ZIEM”

Przyjrzyjmy się kilku bieżącym problemom, z którymi się borykamy. Na przykład kwestie odprowadzania podatku w miejscu zamieszkania czy kwestie sporne związane z zarządzaniem drogami. Wszystkie te problemy można rozwiązać w sposób systemowy.

Wydaje się racjonalne, aby ład administracyjny oprzeć o samorząd „Ziem” (np. Ziemia Limanowska, Ziemia Szczecinecka) – posiadający osobowość prawną, które na poziomie wspólnot „Ziem” funkcjonowałyby podobnie jak Warszawa, a na poziomie gmin – jak jej autonomiczne dzielnice. Taka konsolidacja zadań, przy jednoczesnym zachowaniu autonomii gmin (dzielnic), mogłaby znacznie usprawnić zarządzanie. Argumentów przemawiających za takim rozwiązaniem jest wiele. Przykładowo: bardziej racjonalne zarządzanie siecią szkół podstawowych i ponadpodstawowych, właściwa organizacja służby zdrowia (lokalne centra zdrowia), procesowy model opieki nad osobami starszymi i wykluczonymi, czy też jednolite struktury służb zapewniające bezpieczeństwo w ramach wzajemnej i czytelną podległości. Warto również

podkreślić, że postępująca cyfryzacja usług powinna dodatkowo mobilizować nas do pracy nad efektywnym zarządzaniem zasobami.

Warto zauważyć, że ta propozycja nie jest „odkrywaniem Ameryki”, ponieważ podobny model administracyjny oparty na „counties”, czyli odpowiednikach naszych historycznych „Ziem”, funkcjonuje w USA, a także w Anglii. Model ten sprawdza się, jest skuteczny od ponad pół wieku, a jego fundamentalne zasady to efektywność, uproszczenie i nowoczesność struktur zarządzania.

„ZIEMIA” RACJONALNĄ WSPÓLNOTĄ I NATURALNĄ PRZYSZŁOŚCIĄ

Żyjemy w czasach permanentnych zmian. Czy model administracyjny naszego kraju będzie za nimi nadążał – czas pokaże. 31/25 lat temu przeprowadzono śmiałą i potrzebną reformę samorządową, która była wielkim sukcesem. Dziś widzimy wyraźnie, że późniejsze działania doprowadziły do zniekształcenia pierwotnego modelu. Być może nadszedł czas, by podjąć racjonalne decyzje i – w ramach szerokiej koalicji wszystkich sił politycznych i samorządowych – zaplanować kroki, które pozwolą na stworzenie nowej samorządowej rzeczywistości. Współczesnej „Ziem”, na której żyją nasze wspólnoty lokalne i z którą naturalnie się utożsamiają. Równocześnie, „Ziem” jako naturalnej i racjonalnej wspólnoty, której upodmiotowienie i usamorządowanie przyczyni się do wprowadzenia ładu administracyjnego. ●

**Rudolf
Borusiewicz**

**Rafał
Rudka**

Tekst inauguracyjny z cyklu tekstów jubileuszowych związanych z 25-leciem usamorządowania wspólnot lokalnych. Zachęcamy Państwa do podzielenia się swoją refleksją dotyczącą samorządów. **Materiały prosimy przesyłać na adres: redakcja@wartowiedziec.pl**

2023 rok w ZPP: duża aktywność i szereg korzyści

927 przeanalizowanych projektów aktów prawnych, 151 pisemnych opinii prawnych, 38 wniosków i interwencji w bieżących sprawach dotyczących samorządów powiatowych, 3,8 tys. publikacji w Dzienniku Warto Wiedzieć, kilka tysięcy wzmianek medialnych na temat organizacji w innych mediach, ponad 14 tys. przeszkolonych pracowników starostw i urzędów miast na prawach powiatu – to tylko częściowy bilans działań Związku Powiatów Polskich w 2023 roku.

46

Poprzedni rok nie należał do łatwych. Trudna sytuacja finansowa powiatów, problemy w szpitalach, niedofinansowanie w obszarze oświaty – to tylko przykładowa część zagadnień, które wpływały na bieżące funkcjonowanie powiatów. Efekt? Intensywna aktywność Związku Powiatów Polskich.

KLUCZOWE TEMATY – FINANSE...

Wśród najważniejszych tematów, którymi zajmował się ZPP w 2023 roku, na pierwszym miejscu znalazły się dochody powiatów. Wspólnie z innymi korporacjami samorządowymi Związek Powiatów Polskich wywalczył w Ministerstwie Finansów dodatkowe środki finansowe, które samorządy powiatowe otrzymały w III kwartale i które to pozwoliły na zrównoważenie samorządowych budżetów.

... I OCHRONA ZDROWIA

Kolejny obszar, któremu Związek Powiatów Polskich poświęcił bardzo wiele uwagi, a w ślad za tym podjął konkretne działania, to ochrona zdrowia. Dzięki wielopłaszczyznowej aktywności członków Zarządu i ekspertów ZPP, oraz wywieranej przez nich permanentnej presji na resort zdrowia wypracowane zostały rozwiązania mające na celu utrzymanie w 2023 r. ryczałtu dla szpitali, które w 2022 r. nie miały niedow wykonania w ramach umowy sieciowej.

Ponadto, wspólnie z Ogólnopolskim Związkiem Pracodawców Szpitali Powiatowych, ZPP doprowadził do zmian prawnych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia dotyczącą ogólnych

warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Zawarto w nim zmiany dotyczące przedłużenia terminu rozliczenia środków wypłaconych świadczeniodawcom w formie tzw. „1/12” o kolejny rok, to jest do 31 grudnia 2024 r. Kolejną wywalczoną kwestią były zmiany prawne w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Dzięki czemu wydłużono do połowy 2024 r. termin wyłączenia stosowania przez NFZ kar umownych w przypadku niezapewnienia lekarza systemu w specjalistycznych zespołach ratownictwa medycznego. Takich przykładów jest o wiele więcej.

EFEKTY W POZOSTAŁYCH OBSZARACH

Skuteczność działań Związku Powiatów Polskich w 2023 roku była widoczna w niemal każdym obszarze działalności samorządu powiatowego.

Warto wspomnieć, że w wyniku interwencji ZPP przesunięto, z 10 grudnia 2023 r., termin wdrożenia dla podmiotów publicznych, w tym samorządów i samorządowych jednostek organizacyjnych obowiązków wynikających z ustawy o doręczeniu elektronicznych.

Podczas prac parlamentarnych uwzględnione zostały uwagi ZPP do ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapobieganiem kradzieży tożsamości. Dotyczyły one włączenia do ustawy także instytucji parabankowych, które również udzielają pożyczek klientom. ►

SKUTKI LICZNYCH INTERWENCJI

Dzięki zaangażowaniu i na skutek szeregu uwag zgłoszonych przez Związek Powiatów Polskich, resort edukacji zapowiedział preredagowanie zapisów projektu dotyczącego branżowych centrów umiejętności, m.in. zrewidowana (zwiększona) zostanie wysokość środków na zatrudnienie dyrektora centrum, ponadto centra utworzone w ramach pilotażu uzyskały gwarancję stabilnego finansowania. Dodatkowo likwidacja i przekształcenie centrów może odbywać się już z wyłączeniem procedur określonych w tym zakresie w ustawie – Prawo oświatowe, w tym bez uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty. Ponadto dla udziału w konkursie na nowe centrum nie jest już wymagane utworzenie placówki (utworzenie będzie mogło nastąpić dopiero po zwycięstwie w konkursie).

Kolejna sprawa to uwzględnienie zgłaszanych przez ZPP, od kilku lat, uwag dotyczących finansowania klas wielozawodowych. Dzięki czemu w algorytmie podziału subwencji oświatowej na 2024 r. wprowadzono wzrost wag dla młodocianych pracowników.

Efektywność pracy przedstawicieli Związku Powiatów Polskich i jego ekspertów wiązała się także z innymi zagadnieniami.

OBRONA WSPÓLNYCH INTERESÓW I PROMOCJA POWIATÓW

Związek Powiatów Polskich zajmuje się obroną wspólnych interesów samorządów oraz promocją powiatów. Dbą także o odpowiedni przekaz medialny. Poza oficjalną stroną Związek od wielu lat prowadzi Dziennik Warto Wiedzieć. W 2023 roku w serwisie zlokalizowanym pod adresem: www.wartowiedziec.pl opublikowano ponad 3,8 tys. artykułów prasowych. Były to teksty o charakterze informacyjnym, doradczym i publicystycznym.

Relacje na temat aktywności Związku pojawiały się też systematycznie w mediach społecznościowych. Poza tym członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, przedstawiciele ZPP w różnych gremiach oraz pracownicy biura udzielili setek wywiadów i komentarzy prasowych, wypowiedzi radiowych i telewizyjnych.

To wszystko przyniosło wymierne korzyści wizerunkowe.

PONAD 5 MLN ZŁ OSZCZĘDNOŚCI DZIĘKI SZKOLENIOM DLA KILKUNASTU TYSIĘCY OSÓB

W 2023 roku Związek Powiatów Polskich przeprowadził szereg bezpłatnych szkoleń, których tematyka dotyczyła bardzo często obszarów niszowych. To ważne, bo pozostają one poza zainteresowaniem firm komercyjnych.

Szkolenia odbywały się głównie w trybie online, a brali w nich udział pracownicy samorządowi oraz członkowie zarządów i radni z powiatów, i miast członkowskich. W skali roku liczba przeszkolonych przekroczyła 14 tysięcy osób.

Co ważne, wszystkie szkolenia organizowane przez Związek były bezpłatne. Dzięki temu samorządy członkowskie zaoszczędziły ponad 5 mln złotych.

PODSUMOWANIE – JEDNYM ZDANIEM...

Warto jeszcze raz podkreślić, że miniony rok nie należał do łatwych, a mimo to skuteczność działań i intensywność pracy członków Zarządu ZPP oraz pracowników biura Związku przyniosła szereg wymiernych efektów przekładających się na namacalne i mierzalne korzyści dla powiatów i jego mieszkańców.

... I W KILKU LICZBACH

927 przeanalizowanych projektów aktów prawnych.

151 pisemnych opinii prawnych.

51 przeprowadzonych wśród JST szczegółowych badań analitycznych.

38 wniosków i interwencji w bieżących sprawach dotyczących samorządów powiatowych.

11 bezpłatnych publikacji, w tym **3** analizy dotyczące realizowanych zadań publicznych.

76 posiedzeń komisji sejmowych i senackich, w których braliśmy udział.

107 posiedzeń Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz jej zespołów tematycznych, w których byliśmy uczestnikami.

Kilkaset

innych spotkań roboczych i telekonferencji, na których Związek lobbował na rzecz samorządów powiatowych i gminnych. ●

Łączy nas wspólnota celów

Samorządy terytorialne codziennie realizują wiele zadań. Stawia się im różne wyzwania, z którymi radzą sobie na tyle, na ile pozwala na to rzeczywistość prawna i finansowa. Niejednokrotnie władarze JST stają przed trudnymi dylematami, który z planów oraz w jakim czasie i zakresie będzie można wykonać. Realizację tych planów wstrzymują wadliwe przepisy prawne. To właśnie na tej płaszczyźnie dużym wsparciem dla pojedynczej gminy, powiatu czy województwa są korporacje samorządowe, które na bieżąco „walczą” o racjonalne zmiany przepisów prawa.

DOBRA REPREZENTACJA W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Do takich należy Związek Powiatów Polskich. Stowarzyszenie skupia niemal wszystkie samorządy powiatowe w kraju. Powstało, gdy reaktywowano powiaty, jednak swoimi korzeniami sięga dwudziestolecia międzywojennego. Wtedy o dobro samorządu powiatowego dbał Związek Sejmików Powiatowych Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie Związek Powiatów RP.

O skutecznych efektach pracy ZPP na rzecz swoich samorządów członkowskich jest coraz głośniejsze. Mówią o tym zarówno samorządowcy, jak i parlamentarzyści. Pracę tę zauważają także niezależne instytucje jak np. Serwis Jawny Lobbying, który sprawdza, kto ma wpływ na tworzenie prawa w Polsce. Zgodnie z analizami tej organizacji Związek Powiatów Polskich, w roku 2021, zajął drugie miejsce w grupie najsukcesowniejszych lobbystów działających w Sejmie RP!

Zadaniem Związku Powiatów Polskich jest m.in. inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących samorządów terytorialnych. Członkowskie samorządy wymieniają się doświadczeniami w zakresie wykonywanych zadań własnych i zadań z zakresu administracji rządowej. Działalność w ramach Związku pozwala na inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw, które mają wpływ na rozwój społeczności powiatowych.

Pracownicy biura ZPP prowadzą prace informacyjne, konsultacyjne i programowe, mające na celu rozwiązywanie problemów dotyczących różnych dziedzin działalności samorządu terytorialnego.

DLACZEGO WARTO?

Członkowie zyskują wymierne korzyści z tytułu uczestnictwa w ZPP, np.:

RECEPTA NA LEPSZY SYSTEM

- ☒ uzyskanie bezpośredniego dostępu do informacji o procesie legislacyjnym dotyczącym samorządów,
- ☒ korzystanie z raportów, opracowań oraz analiz przygotowywanych przez ekspertów Związku przekazywanych wyłącznie członkom ZPP,

- ☒ stały dostęp do informacji z gremiów opiniujących, zatwierdzających i monitorujących programy pomocowe obecnej i przyszłej perspektywy (zarówno krajowych, jak i unijnych),
- ☒ rekomendowanie przedstawicieli do różnego rodzaju komitetów monitorujących, sterujących i innych ciał reprezentatywnych,
- ☒ udział w szkoleniach, forach, konferencjach organizowanych przez Związek i jego partnerów w tym dedykowanych wyłącznie członkom ZPP,
- ☒ uczestnictwo w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komitecie Regionów Unii Europejskiej, Kongresie Władz Regionalnych i Lokalnych oraz innych zespołach czy komisjach (możliwość przedstawiania wspólnych problemów na arenie regionalnej, krajowej i międzynarodowej).

WIŁOŚCI I JEDNOŚCI SIŁA

Moc takich organizacji jak ZPP wynika z jej powszechności, a więc liczby członków. W przypadku Związku Powiatów Polskich mamy do czynienia z najbardziej powszechną korporacją samorządową w kraju, co z kolei sprawia, że głosu tego nie można lekceważyć. Potwierdzają to efekty prac, które omawiane są na corocznym zjeździe wszystkich członków Związku.

JAK PRZYSTĄPIĆ DO ZPP?

Samorządy, które jeszcze nie przystąpiły do Związku, a chciałyby współistnieć w tym elitarnym gronie, mogą tego dokonać w dowolnym momencie. Jak?

- 1 Rada powiatu lub miasta na prawach powiatu powinna podjąć uchwałę o przystąpieniu do ZPP i przesłać ją do Biura ZPP,**
- 2 Zarząd ZPP podejmuje uchwałę o przyjęciu powiatu lub miasta na prawach powiatu w poczet członków ZPP.**

Od tego momentu powiat lub miasto na prawach powiatu staje się pełnoprawnym członkiem ZPP.

Projekt uchwały w sprawie przystąpienia do Związku Powiatów Polskich znaleźć można na: <https://zpp.pl/19-czlonkostwo>

Partnerzy XXXI

Zgromadzenia Ogólnego ZPP

ABP BUS & COACH Sp. z o.o. sp. kom.

Firma na rynku autobusów, która stara się zapewnić klientom satysfakcję z zakupu pojazdów i długoletnią korzystną dla wszystkich współpracę. Spółka jest dealerem firmy IVECO BUS.

Więcej na: www.abpbus.pl

Bank Ochrony Środowiska S.A.

Specjalistyczny bank dla firm, które chcą realizować inwestycje proekologiczne, wartościowy partner w usługach bankowych. Kompleksowo finansujący i wspierający zieloną transformację.

Więcej na: www.bosbank.pl

Busimport PL sp. z o.o.

Przedstawiciel branży motoryzacyjnej, należący do Grupy VBI, od lat specjalizuje się głównie w sprzedaży i finansowaniu autobusów na polski rynek oraz wszelkiego rodzaju naprawami i lakierowaniem autobusów dostarczanych klientom.

Więcej na: www.busimport.dk

Formedis Sp. z o.o. sp. kom.

Firma specjalizująca się kompleksową obsługą podmiotów medycznych, zapewniającą profesjonalną opiekę, której celem jest udoskonalanie systemu ochrony zdrowia i podniesienie jakości świadczonych usług medycznych.

Więcej na: www.formedis.pl

Fundacja PRO SALUTE OMNIUM

Organizacja, której podstawowym celem działania jest prowadzenie działalności w sferze zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia.

Więcej na: www.fundacjaprosaluteomnium.pl

Instytut Adama Mickiewicza

Państwowa instytucja kultury, której misją jest budowa i komunikacja wymiaru kulturalnego Polski poprzez inicjowanie międzynarodowej współpracy i wymiany kulturalnej.

Więcej na: www.iam.pl

Skriware S.A.

Firma, której celem jest wzbudzenie zainteresowania nauką i rozpalenie pasji w dziedzinach STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka, matematyka). Oferuje nowoczesny sprzęt i oprogramowanie, które w połączeniu z odpowiednim programem nauczania może uczynić edukację przyjemną i dobrze dostosowaną do potrzeb XXI wieku.

Więcej na: www.skriware.com/pl

Supra Brokers S.A.

Broker ubezpieczeniowy specjalizujący się w tworzeniu programów ubezpieczeniowych dopasowanych do potrzeb konkretnego klienta. Zarządza ryzykiem i zapewnia kompleksową obsługę brokerską na najwyższym poziomie na terenie całej Polski.

Więcej na: www.suprabrokers.pl

Zakład Usług Konsultingowych KNOW HOW Sp. z o.o.

Firma wspierająca zarządzanie w jednostkach medycznych, przeprowadzająca audyty i tworząca programy naprawcze dla podmiotów leczniczych, rozwijająca oprogramowanie do zarządzania i controllingu szpitali i przychodni, pozyskująca fundusze unijne na inwestycje oraz świadcząca outsourcing księgowo-kadrowy.

Więcej na: www.knowhow.com.pl

DZIENNIK WARTO WIEDZIEĆ

źródło rzetelnych
informacji
www.wartowiedziec.pl

1 Przekazuje
najnowsze informacje o tym co
dzieje się w samorządowym świecie

2 Radzi
jak stosować przepisy

3 Dostarcza
danych i wiedzy

4 Dobrze się czyta
bo łączy innowacyjność z tradycją
i dobrym stylem!

5 Pisze
z myślą o samorządowcach

**6 Bezpłatne
i bez reklam!**

Osoby współtworzące DZIENNIK WARTO WIEDZIEĆ

**Rafał
Rudka**
Redaktor naczelny

**Małgorzata
Orłowska**
Sekretarz redakcji

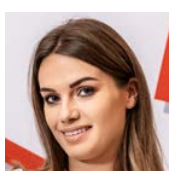
**Grzegorz P.
Kubalski**
Redaktor

**Bernadeta
Skóbel**
Redaktor

**Katarzyna
Liszka-Michałka**
Redaktor

**Patrycja
Grebla-Tarasek**
Redaktor

**Adrian
Pokrywczyński**
Redaktor

**Przemysław
Matysiak**
Redaktor

**Katarzyna
Sekuła**
Redaktor

**Ewelina
Kocemba**
Redaktor

**Joanna
Gryboś-Chechelska**
Redaktor

**Piotr
Majoch**
Redaktor

**Tomasz
Smaś**
Redaktor

**Alicja
Cisowska**
Redaktor

**Anna
Królikowska**
Redaktor techniczny

DZIENNIK WARTO WIEDZIEĆ

Wydawca: Związek Powiatów Polskich

Redaktorzy numeru: Rafał Rudka, Małgorzata Orłowska i Joanna Gryboś-Chechelska

Zdjęcia i grafika: ZPP, Sejm RP, SGH i KRISfoto – Krzysztof Siekielski

Projekt i skład: www.smartvision.pl